- ⇒ አዳምና ሔዋን በተፈጠሩ አዳም በ40፣ ሔዋን በ80 ቀናቸው ወደ ገነት ገብተዋልና:: ኩፋሌ 4፥9::
- ⇒ ለጥምቀት ምሳሌ የሆነው ግዝረት ይፈጸም የነበረው ለሕፃናት ነበር:: ሉቃስ 2:21፤ ዘፍ. 17:12::
- ⇒ ተስፋ ድኅነት የተሰጠው ለሽማግሌዎች /ጎልማሶች/ ብቻ ሳይሆን ለሕፃናትም በመሆኑ ሕፃናትን ለእግዚአብሔር መንግሥት ለማዘጋጀት ታጠምቃለች:: ዮሐ. 3:5::
- ⇒ እግዚአብሔር ፀጋውን ለሕፃናትም አልነፈገም:: ለምሣሌ እግዚአብሔር አምላክ ነቢዩ ኤርምያስንና መጥምቁ ዮሐንስን በእናታቸው ማኅፀን ሳሉ ፀጋውን አድሏቸው ነበር:: ኤር. 1:4-6፣ ሉቃስ 1:15::
- → በወላጆቻቸው እምነት ሕፃናት መጠመቃቸውን መጽሐፍ ቅዱስ ያስረዳናል::
- ⇒ ቅዱስ ጳውሎስ እስጢፋኖስን ልድያንና የወኅኒ ቤት ዘበኛን ከነቤተሰቦቻቸው አጥምቋል:: የሐዋ. ሥራ 16:15፣ 3:31-33፣ 1ኛቆሮ. 1:16::

ጥምቀት አንዲት ናት

ጥምቀት በወራጅ ውሃ ብትፈጸም፣ በፈሳሽ ውሃ ብትፈጸም፣ በገንዳ ውሃ ብትፈጸም፣ በሊቀጳጳስ፣ በኤጲስ ቆጶስ፣ በቄስ እጅ ብትደረግ አንዲት ናት:: ኤፌ. 4:5:: ጥምቀት የማይደገምበት አንድ ብቻ የሆነበት ምክንያት አለው:: ይኸውም፤

- ○ በሥጋዊ ወላጆቻችን በሥጋ የምንወለደው አንድ ጊዜ ብቻ እንደሆነ ሁሉ ከመንፈሳዊ አባታችን የምንወለደው መንፈሳዊ ልደታችንም አንድ ጊዜ ብቻ ስለሆነና ስለማይደገም:: ዮሐ. 3:6-8::
- ○ የጥምቀት ምሳሌ የሆነው ግዝረት አንድ ጊዜ ብቻ እንደሚፈጸም ጥምቀትም አንድ ጊዜ ብቻ ይፈጸማል:: ቆላ. 2:11-13::
- ○ ከጌታ ሞትና ትንሣኤ ተሳታፊ የምንሆንበት ምስጢር በመሆኑ ጌታም የሞተውና የተነሳው አንድ ጊዜ ብቻ ነውና:: ቆላ. 2:12፣ ሮሜ. 6:3-4::

ማ ጠ ቃ ለ ያ

ጥምቀት ሰው በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም በውሃ ሦስት ጊዜ ጠልቆ ዳግመኛ ተወልዶ የቤተክርስቲያን ወገን ለመሆን የሚችልበት ምሥጢር ነው:: ማቴ. 28:19:: ወደ ቤተክርስቲያንና መንግሥተ ሰማያት መግቢያ በር ነው:: ዮሐ. 3:6:: ጥምቀት አትደገምም፤ አትከለስም:: ኤፌ. 4:5::

ምሥጢረ ቁርባን

<u>ቁርባን</u>፣ ቁርባን የሚለው ቃል የሱርስት ሲሆን በቁሙ መንፈሳዊ አምኃ፣ መሥዋእት፣ መባዕ፣ ለአምላክ የሚቀርብ፣ የሚሰጥ ገንዘብ ማለት ነው::

ምሥጢረ ቁርባን ማለት ካህኑ ኅብስቱን በዓሕል ወይኑን በጽዋዕ አድርጎ በጸሎተ ቅዳሴው በባረከው ጊዜ ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኮት፣ ወይኑ ተለውጦ ደመ መለኮት የሚሆንበትና እኛም የዘለዓለም ሕይወት ለማግኘት ይህንን የክርስቶስ ሥጋና ደም የምንቀበልበት ዐቢይ ምሥጢር ነው::

የምሥጢረ ቁርባን ምሳሌ በብሉይ ኪዳን

- ✝ ካህኑ የሰላም ንጉሥ መልከጼዴቅ፣ አብርሃም ነገሥታ ኮሎዶጎሞርንና ከእርሱ ጋር የነበሩትን ነገሥታት ድል ነስቶ ሲመለስ ይዞ የተቀበለው ጽዋና ሕብስት:: ዘፍ. 14:18-20፣ ዕብ. 5:6-10፣ ዕብ. 7:1፣ 3:7::

መልከጼዴቅ ለአብርሃም የሰጠው ኅብስትና ወይን የሥጋ ወደሙ ምሳሌ ሲሆን መልከጼዴቅ የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ነው::

- ለእሥራኤል በምድረ በዳ የወረደላቸው መና የጌታ ሥጋና ደም ምሳሌ ሲሆን መናው የተገኘበት ደመና ደግሞ ጌታ ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነስቶ ሰው የሆነባት የድንግል ማርያም ምሳሌ ነው:: ዘፀ. 16:13፤ ዮሐ. 6:49-51::

በብሉይ ኪዳን ቁርባን የሚሰጠው ጥቅም

- ድኅነተ ሥጋና መንፃት ይሰጥ ነበር::
- የሥጋ በረከት ያሰጥ ነበር::
- ጊዜያዊ እርቅ ያሰጥ ነበር::

<u>በብሉይ ኪዳን ቁርባን ያቀረቡ አበው</u>

አዳም፤ ባቀረበው ቁርባን በ5 ቀን ተኩል አድንሃለሁ የሚለውን ተስፋ አግኝቷል::ገላ. 4:3-7::

<u>ኖኅ</u>፤ ባቀረበው ቁርባን ምድር ሁለተኛ በንፍር ውሃ እንደማትጠፋ የቀስተ ደመና ምልክት የጸና ቃል ኪዳን ተቀብሏል:: ዘፍ. 8:20-22፤ ዘፍ. 9:8-17::

<u>አብርሃም</u>፤ ባቀረበው ቁርባን በዘርህ አሕዛብ ይባረካሉ የሚል ተስፋ አግኝቷል:: ዘፍ. 18:3-18::

<u>መልከ ጼዴቅ</u>፤ ባቀረበው ቁርባን ክህነቱ ዘለዓለማዊ እንደሆነ ተነግሯል::

<u>ዳዊት</u>፤ ባቀረበው ቁርባን ከአብራክህ የተገኘው ልጅህን በዙፋንህ አነግሥልሃለሁ ተብሏል:: መዝ. 131:11::

የምሥጢረ ቁርባን አመሠራረት

ቁርባን የተጀመረው ከሰው በደል ወዲህ ነው:: ዘፍ. 4:3-4:: ነገር ግን መስዋዕተ ኦሪት አልፎ መሥዋዕተ ሐዲስ በመተካቱ ድኅነቱ ነፍስ የሚያሰጥ ምሥጢረ ቁርባን የተጀመረው በጸሎተ ሐሙስ ምሽት በአልዓዛር ቤት በጌታችን አማካይነት ነው:: ማቴ. 26:26-29::

የምሥጢረ ቁርባን አገልግሎት /ጥቅም/

- በምሥጢረ ቁርባን የዘለዓለም ሕይወትን እናገኛለን:: ዮሐ. 6:54::
- ቅርንጫፍ ከግንዱ እስካልተለየ ድረስ ሕይወት እንዲኖረው ሁሉ ክርስቲያኖችም የወይን ግንድ ከሆነው ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ አለመለየየታችን፤ በሕይወት መኖራችንን፤ ለኃጢአት አለመሞታችንን እናረጋግጣለን:: ዮሐ. 6:53::
- በዕለተ ዓርብ ጌታችን በኀልጎታ በመልዕልተ መስቀል ላይ የቆረሰውን ቅዱስ ሥጋና የፈሰሰውን ክቡር ደም እንቀበላለን::
- በመንፈሳዊ ዕውቀት የምናድግበትና በፀጋው የምንበለጽግበትን የሕይወት ምግብ እናገኛለን:: ዮሐ. 6:35-55::
- ሥርየተ ኃጢአት እናገኛለን:: ማቴ. 26:27::
- ጌታችንና አምላካችን ሕይወታችን ውስጥ ይኖራል:: ዮሐ. 6:35::
- ከጌታችን ጋር ያለን ኅብረት እንዲሁም ከቅዱሳን ጋር ያለን አንድነት እናረጋግጣለን:: 1ኛቆሮ. 10:17::

ቅዱስ ቁርባን በስንዴና በወይን የሆነበት ምክንያት ምንድን ነው?

ከአዝእርት ሁሉ ለጌታ ይሆን ዘንድ ስንዴ ከፍራፍሬ ደግሞ ወይን መሆኑ ምክንያት ነበረው።

⇒ <u>ምሳሌው ይፈጸም ዘንድ፤</u> መልከጼዴቅ በወይን በስንዴ ያመሰግን ነበር። ዘፍ. 14:18፣ ዕብ. 7:1-3። ይህም የሥጋ ወደሙ /ቁርባን/ ምሳሌ ነው።

⇒ <u>ትንቢቱ ይፈጸም ዘንድ፤</u> «በልቤ ደስታ ጨመርኩ ከስንዴ ፍሬ ከወይን ከዘይትም በዛ» መዝ.4:7።

⇒ <u>ምሥጢር ስላለው ነው፤</u> ይኸውም ስንዴ ስብ ሥጋን ይመስላል፣ ወይን ደግሞ ትኩስ ደምን ይመስላል። ስለዚህ በሚመስል ነገር መስጠቱ ነው።

ቅዱስ ቁርባን በመብልና በመጠጥ የሆነበት ምክንያት ለምንድን ነው?

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋውና ደሙን በወርቅ በብር ሳይሆን በመብልና በመጠጥ ያደረገበት ምክንያት አለው።

⇒ መብልና መጠጥ ከሰውነቱ ጋር ይዋሐዳሉ፤ ወርቅና ብር ግን አይዋሐዱም። ስለዚህ በሰውነት እንዲዋሐደን ለማስረዳት ነው።

⇒ ተርቦ ሳለ ሰው ወርቅና ብር ከሚሰጠው ለርሃቡ ምግብ ለጥማቱ መጠጥ የሰጠውን እንደሚወድ እወዳችኋለሁ ትወዱኛላችሁ ሲለን ሥጋውና ደሙን በመብልና በመጠጥ አደረገው።

<u>ስለምሥጢረ ቁርባን የአበው ምሥክርነት</u>

❖ «ጌታዬና አምላኬ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ በዚህ ቁርባን በሥጋ በደምህ መለኮት መለኮትህ እንደተዋሐደው አውቃለሁ። ይህንንም ስላወቅሁ ከክብር ሁሉ ጋር የከበረ ሥጋህን ከሰማያዊ ክብሩ ሁሉ ጋር አከብራለሁ ... የዓለም ሁሉ ፈጣሪ በመንግሥተ ሰማያት ኪሩቤል ሱራፌል የሚሰግዱልህ ንጉሠ ነገሥት አንተ ተሠውረህበት እንዳለህ አውቄ አምኜ እቀበለዋለሁ።»
ቅዱስ ባስልዮስ ዘቂሣርያ - ውዳሴ አምላክ

❖ «ለዓለሙ ሁሉ ሕይወት ለመሆን በቀራንዮ እንደተሰዋህ ለድኅነታችን የምንሰዋው ይህ ነው። ይህ ኅብስት የበሰለና የደረሰ የሚዳሰስና የሚነካ ሆኖ እንደምታዩት ምድራዊ ኅብስት የማይጠቅም ከንቱ አይደለም። የኃጢአትን እሾህነት የሚያቃጥል መለኮት ነው እንጂ። ኃጢአተኞችንም የሚያጠሩ በላዒ ነው፤ ኃጥአንንም የሚያቃጥል ውዑይ ነው።»
ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ /ቅዳሴ ዮሐንስ አፈወርቅ ቁ.85/

<u>ማ ጠ ቃ ለ ያ</u>

❖ ቅዱስ ቁርባን መታሰቢያ ወይም ምሳሌ ሳይሆን እውነተኛ የጌታ ሥጋና ደም ነው። ማቴ. 26:26-29፣ ዮሐ. 6:51፣ በ1ኛ ቆሮ. 11:23-24። ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት ሲል መከራዬን ሕመሜን ቤዛነቴን እያሰባችሁ፣ እምነታችሁ ሥጋዬን ደሜን ተቀበሉ ማለቱ ነው።

❖ ቅዱስ ቁርባን እንደ ጥምቀት አንድ ጊዜ ብቻ ተቀብለን የምንተወው ሳይሆን በተደጋጋሚ የምንቀበለው ምሥጢር ነው።

❖ በኃጢአት ሆነው ሥጋ ወደሙን መቀበል አይገባም፤ ከተቀበልን ግን ዕዳ ይሆንብናል። 1ኛቆሮ. 11:27።

❖ ሥጋ ወደሙ በዕድሜ፣ በጾታ ሳይወሰን ለማንኛውም ክርስቲያን የተፈቀደ ነው። 1ኛጢሞ. 3:13።

❖ ቀሳውስት በቅዳሴ ጊዜ የሚያቀርቡት ኅብስት አማናዊ የክርስቶስ ሥጋ ወይንም አማናዊ የክርስቶስ ደም ነው።

የማኅናዘቢያ ጥቅሶች

ማር. 14፡22-26፣ ዮሐ. 6፡47-57፣ መዝ. 22፡5፣ መዝ. 39፡6፣ ሉቃስ 22፡14-26፣ 1ኛቆሮ. 11፡23-30፣ ት.ኢሳ. 6፡6-7 /ምሳሌ/።

ምሥጢረ ትንሣኤ ሙታን

ትንሣኤ ሙታን፤ ነፍስና ሥጋ ተለያይተው ከኖሩ በኋላ እንደገና ተዋሕደው ከሞት በኋላ በነፍስና በሥጋ ሕይወት ማግኘት ማለት ነው።

የትንሣኤ አመሠራረት

ልዑል ባሕርይ ፈጣሪያችን ኢየሱስ ክርስቶስ አልፋዊርን፣ የመበለቲቱን ልጅ፣ የኢያሮስን ልጅ ከሞት ካስነሳ በኋላ 3 መዓልትና 3 ሌሊት በከርሰ መቃብር አድሮ መቃብር ክፈቱልኝ መግነዝ ፍቱልኝ ሳይል ከሙታን ቀድሞ ተነሣ። በትንሣኤውም ትንሣኤያችንን ገለጠልን። ስለዚህ የትንሣኤ በኲር የትንሣኤ መሥራች እርሱ ነው። 1ኛቆሮ. 15፡20-24፣ ዮሐ. 10፡14-18፣ ዮሐ. 19፡1-30፣ ማቴ. 27፡47-53።

የትንሣኤ ሙታን አስፈላጊነት

ከሃያ ሁለቱ ሥነ ፍጥረት መካከል የትንሣኤ ሙታን ባለቤት ሰው ብቻ ነው። ለሰው ትንሣኤ ያስፈለገበት ምክንያት ሰው የተፈጠረው ነፍሱና ሥጋው ሳይለያይ በሕይወት ለመኖር እንጂ ለሞት አልነበረም። ነገር ግን በኃጢአት ምክንያት በራሱ ላይ ሞቱን በማምጣቱ ሞት የማይገባው አምላክ ሞቶ ከኃጢአት ፍርድ በማዳን ሞትን በማጥፋት በቀደመው ሕይወቱ እንዲኖር ለሰው ልጅ ትንሣኤ ሰጠው። 1ኛተሰ. 13፡16፣ ዳን. 12፡2።

ስለሚሥጢረ ትንሣኤ ሙታን የተነገሩ ትንቢቶች

ምሥጢረ ትንሣኤ ሙታን ቀደም ብሎ በነቢያት ታውቆ ስለነበር ስለ ትንሣኤ ሙታን ብዙ የተነገሩ ትንቢቶች ነበሩ። ት.ኢሳ. 26፡19፣ ዳን. 12፡2። በሐዲስ ኪዳንም ስለትንሣኤ ሙታን በሰፊው ተነግሯል። ዮሐ. 5፡28-29።

የምሥጢረ ትንሣኤ ሙታን ምሳሌ

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምሳሌ

- በአቤል ሞት ሞታችን፤ በሄኖክ ዕርገት ትንሣኤያችን ታውቋል። ዘፍ. 4፡8፣ ዘፍ. 5፡24።
- አቤል ከሞቱ በኋላ ደሙ መናገሩ። ዘፍ. 4፡10።
- ኖኅ በጥፋት ውሃ ጊዜ ወደ መርከብ መግባቱ ለመቀበራችን፣ መውጣቱ ለመነሣታችን ምሳሌ ነው። ዘፍ. 6፡7-8።
- አብርሃምና ሣራ ካረጁ በኋላ ሙቀትና ልምላሜ አግኝተው ይስሐቅን ወልደዋል። ማርጀታቸው ለመሞታችን፣ ሙቀት ማግኘታቸው ነፍስ ቃል አእምሮ አግኝተን ለመነሳታችን ምሳሌ ነው። ዘፍ. 21፡1-2።
- ይስሐቅ አባቱ በሕሊናው ከሰዋው በኋላ ከሞት መዳኑ የትንሣኤ ምሳሌ ነው። ዘፍ. 22።